

Tek gen hastalıkları

Tek gen hastalıkları, tek bir gende meydana gelen mutasyon veya malformasyon sonucu oluşan hastalıklardır. Bugüne kadar yaklaşık 4000'e yakın tek gen hastalığı tanımlanmıştır. Otozomal dominant, otozomal resesif, X kromozomuna bağlı dominant ve resesif Y kromozomuna bağlı ve mitokondrial kalıtımla geçiş gösterebilirler.

Ülkemizde Akdeniz anemisi, beta-talasemi gibi otozomal resesif geçiş gösteren türde hastalıkların daha embriyo aşamasında (preimplantasyon tanı) tanımlanması büyük önem arz etmektedir. Bu yöntem, ilgili kromozom bölgesinin tanımlandığı her tek gen hastalığı için uygulanabilir. Bunlara postnatal (doğum sonrası) ve/veya prenatal (doğum öncesi) tanı ile analiz edilebilen tek gen hastalıklarının tümü dahildir.

Tablo 1: PGT uygulanabilen hastalıkların listesi

OTOZOMAL RESESSİF

Kistik fibrozis (various mutations)
Tay Sachs hastalığı
 β -talassaemi
Orak hürel anemi
Rh grubu tayini
Spinal müsküler atrofi
Adrenogenital sendrom
Konjental adrenal hiperplazi
Epidermolizis büllöza
Gaucher hastalığı
Fanconi anemisi
HLA uyumu
Üçlü tekrar hastalıkları
Frajile X
Miyotonik distrofi
Huntington hastalığı

OTOZOMAL DOMINANT

Marfan sendromu
Charcot-Marie Tooth hastalığı (type 1A)
Crouzons sendromu
NF2
Osteogenesis impeerfekta I and IV
Stickler sendromu
Tuberoz skleroz
Familyal adenomatöz polypozis koli
Li Fraumeni sendromu
Retinoblastoma

X'e bağlı

Lesch Nyhan sendromu
Duchenne kas distrofisi
Charcot-Marie Tooth hastalığı
Retinitis pigmentoza
Ornitin Transkarbamilaz
Hemofili
Agammaglobulinemi
Alport sendromu
Hunter sendromu MPSII
Oro-facial-digital sendrom tip I